

**Propuneri de modificări legislative
formulate în cadrul Raportului MNP pe anul 2020
(parte componentă a Raportului Avocatului Poporului)**

1. introducerea în Legea nr. 487/2002 a sănătății mintale și a drepturilor persoanelor cu tulburări psihice, republicată, a obligativității verificării periodice a internărilor nevoluntare (cu stabilirea unui termen de maximum 3 luni), de către instanța de judecată.

În timpul monitorizării Spitalul de Psihiatrie și pentru Măsuri de Siguranță Săpoca, un aspect care a preocupat echipa MNP a fost perioada îndelungată de când un pacientul era internat nevoluntar și anume 4 ani. Echipa nu pune în discuție deciziile Comisiei de internare nevoluntară ci faptul că, legislația în materia sănătății mintale nu prevede un control periodic de către instanța de judecată în cazul internării nevoluntare, cum se întâmplă în cazul măsurii de siguranță a internării medicale.

Legea nr. 487/2002, republicată, prevede sesizarea instanței pentru confirmarea deciziei de internare medicală nevoluntară/încetarea măsurii; deciziile Comisiei care reexaminează pacienții lunar sau ori de câte ori este nevoie, nu sunt supuse controlului instanței de judecată.

2. stabilirea unei săli de judecată în fiecare spital de psihiatrie și pentru măsuri de siguranță; astfel de săli de judecată ar fi util să existe și în cadrul spitalelor care efectuează internări nevoluntare (a fiecărui spital sau o sală pentru mai multe spitale aflate în apropiere) - ca o soluție pentru evitarea transportării pacienților la instanțele de judecată,

Au fost avute în vedere următoarele aspecte: ●în timpul vizitei efectuate la Spitalul de Psihiatrie și pentru Măsuri de Siguranță Săpoca, reprezentanții spitalului au menționat echipei MNP, la fel ca în cadrul vizitei efectuate în anul 2016, dificultățile cu care se confruntă spitalul, atât financiare cât și umane, legate de asigurarea transportului pacienților cu ambulanțele proprii, însoțiți de membri ai personalului (ceea ce accentuează deficitul de personal existent la nivelul spitalului, iar cheltuielile ocazionate de aceste deplasări nu sunt decontate de Ministerul Sănătății sau Ministerul Justiției); ●sesizarea spitalului cu privire la necesitatea înființării unor complete specializate, care să judece doar cauzele ce au ca obiect măsurile de siguranță - pentru a se evita astfel marginalizarea/discreditarea acestor pacienți, ședințele de judecată fiind publice); ●faptul că prezentarea pacienților în instanțele comune de judecată poate fi traumatizantă pentru pacienți, și așa vulnerabili.

O astfel de practică există în Franța, judecătorul pronunțându-se într-o sală de judecată aparținând Ministerului Justiției, special amenajată în spital sau într-o altă unitate medicală aflată în jurisdicția aceleiași instanțe.

3. prevederea în Codul de procedură penală, în cazul înlocuirii/încetării obligării la tratament medical (art. 568), menținerii/înlocuirii/încetării măsurii internării medicale (art. 571) și ridicării măsurii internării medicale provizorii (art. 248) a obligației ca instanța să fixeze termen de soluționare a sesizării în cel mult 3 zile de la data la care a fost sesizată (preferabil de îndată, astfel cum este prevăzut în aplicării măsurii internării medicale provizorii); de asemenea, judecata să aibă loc în regim de urgență,

astfel cum legiuitorul a prevăzut în cazul internării nevoluntare (în Legea nr. 487/2002, republicată (art. 62 alin. 1)).

Cu ocazia vizitei efectuate în Penitenciarul Ploiești, membri ai personalului medical au sesizat echipei MNP faptul că au existat situații în care deținuți, care aveau instituită măsura de siguranță–obligarea la tratament medical (art. 109 Cod penal) refuzau administrarea tratamentului. În conformitate cu prevederile art. 567 alin. (1) lit. b), alin. (2) și alin. (3) Cod procedură penală (*dacă persoana obligată la tratament se sustrage de la efectuarea tratamentului după prezentare, administrația locului de deținere are obligația să comunice acest aspect judecătoreiei în a cărei circumscripție se află unitatea sanitară*), era sesizată în fiecare caz instanța, în repetate rânduri, fără a se primi însă răspuns.